

Valtiovarainministeriön kirjaamo
valtiovarainministerio@vm.fi
aki.kallio@vm.fi

Joukkorahoituslaki - lausuntopyyntö VM0124:00/2013

JOUKKORAHOITUSLAKI

Valtiovarainministeriössä on laadittu luonnos hallituksen esitykseksi joukkorahoituslaiksi sekä laeiksi eräiden muiden lakien muuttamisesta. Esityksellä pyritään avaamaan rahoitusmarkkinoita uudelle, nykyisiä rahoitusmuotoja täydentävälle ja osin vaihtoehtoiselle rahoituskanavalle toiminta- ja kasvuedellytykset luomalla toimialalle laintasoiset pelisäännöt. Tavoitteena on selkeyttää eri viranomaisten vastuita markkinoilla esiintyvien joukkorahoitusmuotojen valvonnassa. Lisäksi pyritään lisäämään sijoitusvaihtoehtoja erityisesti piensijoittajille tilanteessa, jossa pitkään jatkunut EU-alueen talouskriisi on ajanut pankkien tarjoaman korkotason lähelle nollaa. Esityksessä on näistä syistä valittu käytettävissä olevista vaihtoehdoista sekä joukkorahoitusta koskevan sääntelyn rakenteen että sisällön näkökulmasta ne, jotka parhaiten edistävät Suomen rahoitusmarkkinoiden kilpailukykyä lisäävien sekä hallitusohjelmaan sisältyvien tavoitteiden täyttymistä.

Keskeiset huomiot

Suomen Yrittäjät pitää esitysluonnosta sekä tavoitteiltaan että toteuttamistavaltaan oikean suuntaisena. Valittu tapa, jossa pyritään välttämään turhaa hallinnollista sääntelyä, on kannatettava.

Pidämme jossain määrin haasteellisena sitä, että esityksessä nojaututaan vahvasti itsesääntelyyn ja edellytetään itsesääntelyelintä. Lähestymistapaa voidaan kuitenkin pitää kannatettavavana joukkorahoitustoimialalle, erityisesti kun otetaan huomioon, että jollain aikavälillä on odotettavissa alaa koskevaa yhteisöläinsäädäntöä.

Pidämme myös perusteltuna esitysluonnoksen sisältämiä toimia joukkorahoituksen lisäämiseksi, vaikka ne voivat muodostaa lievää epäneutraliteettia markkinoille. Yhdymme tämän osalta käsitykseen siitä, että pienen ja kasvuvaiheessa olevan rahoitusmuodon kasvuedellytysten tukeminen on suhteellisuusperiaatteen mukaista.

Erityisen tärkeänä pidämme sitä, että rahoituksen hakijalle joukkorahoituksen hakemisprosessi ei muodostu hallinnollisesti liian raskaaksi. Tämän varmistamiseksi jatkovalmistelussa tulee huolehtia siitä, että rahoituksen

hakijalla riittää velvollisuus toimittaa riittävät ja oikeat tiedot sijoituskohteesta.

Pidämme esitysluonnosta kokonaisuutena laadukkaana. Se antaa kattavan kuvan toimialan nykytilasta sekä Suomessa että Euroopassa. Rajanveto eri toimintamuotojen osalta on kirjoitettu kohtuullisen selvästi auki. Esityksessä on lisäksi saavutettu onnistunut tasapaino toimialan edistämisen ja sijoittajansuojan kesken. Huomautamme kuitenkin, että myös rahoituksen hakijan asema vaatisi pohdintaa. Yrittäjällä on harvoin syvällistä rahoitusalan asiantuntemusta. Monissa tapauksissa yrittäjä joutuukin hankkimaan esimerkiksi rahoituskonsultointipalveluja. Jatkovalmistelussa tulisi ottaa huomioon se, että tällaista konsultointitoimintaa ei vaikeutuisi. Asiaa on selvitetty tarkemmin liitteessä.

Suomen Yrittäjät

Petri Mälinen
ekonomisti

Liitteet

Rahoituskonsultointi12_6_2015.pdf

Kommentteja joukkorahoituslakiluonnokseen liittyen

Rahoituskonsultoinnin roolin huomioiminen

Björn Masalin, Finanssitaito Oy

On erittäin myönteistä että lailla selvennetään joukkorahoituksen välittäjien lainmukainen toiminta ja sitä kautta luodaan alalle kasvuedellytykset. On selvää että sijoituspalvelutoimiluvan hakeminen ja sen edellyttämien prosessien ylläpito olisi muodostanut mahdottoman esteen monien pienten toimijoiden selviytymiselle, ja tämä puolestaan olisi merkittävästi hidastanut joukkorahoitusalan kasvumahdollisuuksia ja samalla hidastanut tälle pk-yrityskentälle merkittävän rahoituspotentiaalin kehittymisen.

Koska en ole osallistunut lainvalmisteluun aiemmin, lienee paikallaan lyhyt esittely. Edustan Finanssitaito Oy –nimistä yhtiötä, jonka olen perustanut vuonna 2010, ja jossa toimin edelleen omistaja-yrittäjänä, toimitusjohtajana ja hallituksen jäsenenä. Finanssitaito on keskittynyt puhtaasti rahoituskonsultointiin vuodesta 2013 lähtien. Toiminnan alusta asiakkaamme ovat saaneet rahoitusta avullamme noin 20 milj eur, josta noin 17 milj eur on järjestynyt ajalla 2013-2015 (kesäkuu). Tähän mennessä toteutunut rahoitus kohdistuu noin 70 yritykseen. Finanssitaidon toiminnan kasvu on voimakas indikaatio rahoituskonsultoinnin tarpeesta. Kolmena tilikautena peräkkäin liikevaihtomme on kasvanut kannattavasti yli 100% per vuosi. (liikevaihto v 2014: 427 000 eur). Palvelumme maksava asiakas on aina rahoitusta tarvitseva yritys.

Mitä merkitystä rahoituskonsultoinnilla on joukkorahoituksen onnistumisen ja kehittymisen kannalta?

Yhdistämällä lakiluonnoksen perusteluiden yhteydessä olevia lukuja Finanssitaidon tilastoihin, olen laskenut että noin 20%, eli noin viidennes Suomen joukkorahoituksesta ohjautuu Finanssitaidon asiakkaille. Koska keskitymme puhtaasti yritysten liiketoimintojen rahoitukseen, ja osa Suomen joukkorahoituksesta ohjautuu kuluttajille, on selvää että yritysten saamasta joukkorahoituksesta Finanssitaidon asiakkaiden osuus on selvästi suurempi, mahdollisesti noin 30-40%. Itselleni on ollut selvää jo pitkään että konsultoinnilla on suuri merkitys rahoituksen onnistumisen kannalta. Rahoituskonsultoinnin muista toimijoista en ole löytänyt muita tilastoja mutta tiedän toki että Finanssitaito ei ole ainoa toimija tällä sektorilla. Näin ollen voidaan varmasti olettaa että muutkin joukkorahoitusta saaneet yritykset kuin Finanssitaidon asiakkaat ovat saaneet konsultointia rahoitushankkeisiinsa. Uskallan väittää että vähintään 50% joukkorahoitusta saaneista yrityksistä ovat nojautuneet rahoituskonsultointiin. Konsultoinnin vaikuttavuudesta en ole löytänyt faktoja muilta toimijoilta, mutta Finanssitaidon konsultoinnin osalta voin todeta että onnistumisprosenttimme joukkorahoitukseen liittyvissä toimeksiannoissa on ollut noin 93%, eli yli yhdeksän kymmenestä toimeksiannosta on päätyntä onnistuneesti yrityksen rahoitukseen. Kuten sanottu, minulla ei ole vertailutietoja mutta käsitykseni on että keskimääräinen onnistumisen todennäköisyys joukkorahoitusta hakevien keskuudessa on merkittävästi pienempi. Näin ollen voitaneen todeta että konsultoinnilla on merkittävä rooli joukkorahoituksen alueella Suomessa.

Pyrkiessäni selvittää rahoituskonsultoinnin lainsäädännön näkökulmia ja eritoten sijoituspalvelulain suhtautumista tähän toimintaan, olen tullut perehtyneeksi olemassa olevaan lainsäädäntöön paikoitellen melko perusteellisesti. Olen käyttänyt apuna näihin lakeihin erikoistuneita lakimiehiä ja olen hämmästynyt miten vaikeaa on heidänkään löytää selkeitä vastauksia perustavaa laatua oleviin kysymyksiin. Tärkein kysymykseni on ollut, mitä rahoitusasioihin keskittynyt konsultti saa, ja mitä ei saa tehdä ilman sijoituspalvelutoimilupaa auttaessaan yritysasiakkaitaan löytämään sopivia rahoitusratkaisuja. Tähän kysymykseen on löytynyt vain osittaisia vastauksia, ja olen tästä syystä nyt päättänyt tuoda esille tämän ongelman jotta alan lainsäädännön valmisteluissa, tässä hankkeessa ja tulevaisuudessa, huomioitaisiin paremmin tavallisten rahoitusta tarvitsevien yrittäjien ja heitä avustavien tahojen näkökulmia. Olen kiitollinen Suomen Yrittäjät ry:lle että ovat huomioineet asiani tärkeiden ja halunneet välittää viestini eteenpäin.

Rahoituskonsultin rooleja ja tehtäviä joukkorahoitukseen liittyen

Millaista apua pk-yritykset ja yrittäjät tarvitsevat konsulteilta onnistuakseen rahoituksen saamisessa? Luettelen tässä lyhyesti tehtäviä, ja mitä niissä onnistuminen edellyttää, Finanssitaidossa kerättyjen kokemusten perusteella. Tarkennusta kaipaaville kerron mielelläni lisää.

Konsultin tehtävä	Tehtävässä onnistuminen edellyttää että..
Auttaa löytämään isosta joukosta rahoituksen tarjoajista ne jotka ovat kiinnostuneet juuri kyseisen yrityksen tyyppisistä kohteista.	-konsultti tuntee laajasti eri rahoittajia ja heidän kriteereitään -konsultilla on käytössään työkaluja joiden avulla osaa selvittää kohdeyritysten luottoluokituksia ym rahoituskelpoisuuteen oleellisesti vaikuttavia asioita
Auttaa 'avaamaan ovea', esittelemään yritystä kyseisille potentiaalisille rahoitusyhtiöille/kanaville	-konsultti tuntee eri rahoitusyhtiöissä/kanavissa toimivat henkilöt ja joukkorahoituksen kohdalla alustat ja käytännöt
Auttaa asiakasta näkemään ja tuomaan esille kohteessaan olevat 'plussat ja miinukset' sekä suullisissa esityksissä että tarpeen mukaan kirjallisissa.	konsultti perehtyy jokaiseen kohteeseen riittävästi ja hänellä on kyky ymmärtää yritysten liiketoimintaa ja nähdä niissä olevan potentiaalin (ja riskit). Jos tilanne vaatii kirjallista esitystä, (joukkorahoituksessa lähes aina lyhyesti, tapauskohtaisesti pidempää) konsultilla on kyky auttaa asiakasta saamaan oleelliset asiat kirjalliseen muotoon. Rahoituksen hakija vahvistaa itse lopulliset tekstit ennen julkistamista.
Auttaa rahoitusyhtiötä/kanavaa keräämään yhtiöstä oleelliset luvut ja faktat. Auttaa yrittäjää täyttämään rahoitusyhtiön/kanavan/alustan vaatimat lomakkeet, välittämään oleelliset tiedot.	konsultilla on käytössään rahoitusyhtiön/kanavan/alustan lomakkeet tai käyttää tilanteeseen laatimiaan lomakkeita jotka rahoitusyhtiö/kanava hyväksyy. Rahoitusta hakeva asiakas vahvistaa antamansa tiedot oikeiksi.
Auttaa molempia osapuolia kommunikoinnissa ja neuvotteluissa, auttaen heitä ymmärtämään toistensa viestejä ja termejä, näkemään yhteiset intressit ja pääsemään neuvotteluissa mahdollisten pattitilanteiden yli.	Konsultti ymmärtää sekä rahoittajien terminologian että molempien osapuolten intressit. Tyypillisesti onnistuminen lopputulos vaatii konsultin osallistumista neuvotteluihin. Joukkorahoituksen kohdalla on vähemmän neuvottelun tarvetta ja siinäkin tapauksessa neuvottelut käydään joukkorahoituksen välittäjän kanssa, eikä varsinaisten rahoittajien/sijoittajien kanssa
Joukkorahoituksen kohdalla eritoten, auttaa rahoitettavaa yritystä arvioimaan korkotasoa tai kohteensa hinnoittelutasoa jolla todennäköisesti saa rahoitusta	Konsultti seuraa ja tuntee joukkorahoituksen 'markkinakoron', tai oman pääoman ehtoosella puolella sijoittajien arvostusperiaatteet.

Käytännössä olemme Finanssitaidossa oppineet että konsultin aktiivinen rooli on edellytys onnistumiselle. Toisin sanoin passiivisempi, neuvova rooli riittää hyvin harvoin. Toimeksiannot joissa pelkästään välitetään osapuolille toistensa yhteystiedot, johtavat harvemmin onnistumiseen. Rahoitusta hakevalla pk-yrityksellä tai yrittäjällä on hyvin harvoin riittävästi osaamista saattaa rahoituksenhaku onnistuneesti päätökseen, vaikka tietoa ja neuvoja olisi tarjolla runsaasti. Tämä asia on tärkeä ymmärtää kun tarkastellaan lainsäädäntöä ja sen rajanvetoja.

Toinen asia mikä on tärkeä ymmärtää on, että konsultti, joka palvelee vain yhtä rahoittajaa tai rahoittajakanavaa ei ratkaise pk-yrittäjän ongelmaa kovin hyvin. Toki siitäkin voi olla apua, mutta suurin tarve markkinoilla on pk-yritysten ja yrittäjien näkökulmasta sellaiselle konsultoinnille jossa osataan auttaa yrityksiä ja yrittäjiä, lähes riippumatta yrityksen toimialasta ja rahoituksen käyttötarkoituksesta. Tämä on tärkeä ymmärtää, koska esimerkiksi Sijoituspalvelulain mukainen sidonnaisasiamies tai vakuutuslalla oleva asiamies-tyyppinen rooli rahoituskonsultin kohdalle ei ratkaisumallina palvelisi pk-yrityskentän tarpeita.

Esitän toivomuksena että joukkorahoituslain valmistelussa otettaisiin huomioon rahoituskonsultin rooli niin että rahoituskonsultoinnin toimintaa ei vaikeutettaisi, ja mielellään niin että rahoituskonsultoinnin toiminnalle varmistettaisiin Suomessa lainmukainen toiminta, ilman että toiminta edellyttäisi sijoituspalvelutoimilupaa. Sijoituspalvelutoimiluvan vaatiminen jokaiselle joukkolainasektorilla toimivalta konsultilta toisi mahdollittoman esteen rahoituskonsultoinnin alueella toimiville yrityksille, joista valtaosa ovat pieniä yrityksiä. Tämä puolestaan hidastaisi merkittävästi joukkorahoitusalan kasvumahdollisuuksia ja samalla hidastaisi tämän pk-yrityskentälle merkittävän rahoituspotentiaalin kehittymisen.

Esitän myös toivomuksena että seuraavissa rahoitusalaan, eritoten Sijoituspalvelulakiin ja Arvopaperimarkkinalakiin liittyvissä seuraavissa lainsäädäntöhankkeissa kuultaisiin rahoituskonsultointiin keskittyneitä tahoja. Joukkorahoituksella on tärkeä rooli pk-yritysten rahoituskentässä, ja joukkorahoitus on myös Finanssitaidon toiminnassa ollut hyvin merkittävässä roolissa. Sen ohella on kuitenkin olemassa myös monia muita rahoitusratkaisuja jotka kehittyvät jatkuvasti ja tuovat ajan mittaan kasvavaa rahoituspotentiaalia jota tarvitaan muun muassa perinteisen pankkirahoituksen paikkaamiseksi. Esimerkiksi myös pääomasijoitusrahastojen ja muiden vaihtoehtorahastojen kohdalla yrittäjät tarvitsevat apua päästäkseen oikeaan suuntaan ja onnistumiseen.

Lainsäädännön ja toimilupakysymyksiin liittyvät ongelmat johtuvat nähdäkseni seuraavista syistä: Sijoituspalvelulain ja arvopaperilain keskeiset käsitteet ovat epätarkasti tai laveasti määriteltäviä tai vaikeasti löydettävistä edellisten lakien tai hallitusesitysten teksteistä. Osa käsitteistä (kuten toimeksianto ja sen välittäminen) saattaa löytyä määriteltynä hyvinkin vanhoista laeista joita on sittemmin kumottu ja on epäselvää mitkä määrittelyt ovat edelleen voimassa vaikka itse lait olisivat kumottu. Osa laissa epätarkasti määritellyistä käsitteistä ovat saaneet tarkennusta valvojan viranomaisen, Finanssivalvonnan toimesta. Osa tulkinnoista on kerätty Finanssivalvonnan tulkintarekisteriin, mutta ei kuitenkaan kaikki. Tulkintarekisteristä ja julkisista lausunnoista ei ole helppo selvittää mitkä tulkinnat ovat edelleen voimassa ja mitkä on katsottava kumotuiksi jos jossain asiayhteydessä on annettu lausunto tai ohjeistus joka käytännössä on ristiriidassa aikaisemman, toisessa yhteydessä annetun lausunnon suhteen. Laveasti määritellyt käsitteet tai rajaukset vaativat sitten käytännössä tulkintaa. Yrittäjän ja yritystä palvelevan neuvojan näkökulmasta ongelma ei muutu helpommaksi siitä että Finanssivalvonnanla on lähes mahdotonta saada vastauksia yleisiin tai tapauskohtaisiin kysymyksiin jos ei kuulu valvottavien piiriin. Ja jos lausuntoja annetaan julkisesti tai tapauskohtaisesti, lausunto on useimmiten joko epämääräinen tai kielteinen, koska viranomaisen näkökulmasta kielteinen tai epämääräinen kannanotto on aina turvallisempi. Laveasti määritellyt käsitteet ja rajaukset yhdistettynä varovaisiin tulkintoihin ovat nyt johtaneet siihen että lähes kaikki rahoituskohteet voidaan tulkita rahoitusvälineiksi ja lähes kaikki niihin liittyvä toiminta voidaan tulkita sijoituspalveluiksi. Ehdotettu Joukkorahoituslaki on varmasti askel oikeaan suuntaan mutta se nojaa vahvasti sijoituspalvelulakiin ja arvopaperimarkkinalakiin epäselvine käsitteineen ja itse joukkorahoitus-käsite on lakiluonnoksessa hyvin epätarkasti määriteltä. Yritysten ja yrittäjien näkökulmasta katsottuna epämääräiset lait ja niiden johdosta syntyvät tulkintatarpeet johtavat epävarmuuteen, turhiin riskeihin, passiivisuuteen, turhan työn ja kustannusten kasautumiseen, ja tehottomuuteen, sekä yritysten että julkisen sektorin puolella.

Käsittääkseen rahoitusalan lainsäädännön epäselvyyksistä aiheutuvat ongelmat eivät ulotu pelkästään rahoituskonsultointiin, vaan myös muihin toimintoihin joissa sivutaan rahoitukseen liittyviä tehtäviä. Esimerkiksi yrityskiihdyttämöt ja yritysvalittat sekä ns corporate finance –yritykset toimivat vahvasti

rahoituskysymysten pinnassa. Rahoituskonsultin näkökulmasta olisi tärkeää että myös näiden tahojen lainmukaiset toimintaedellytykset selvennettäisiin, koska ne ovat tärkeitä paitsi pk-yrityskentän avustajina myös rahoituskonsultin yhteistyökumppaneina.

Annan mielelläni lisää tietoa Finanssitaidosta ja toiminnastamme, sekä näkemyksistäni lainsäädännön ongelmakohdista jotka olen arvioinut merkittäviksi pk-yritysten rahoituksen ja heitä palvelevien konsulttien ja muiden tahojen näkökulmista.

Espoossa, 12/6/2015

Björn Masallin

TJ, KTM

Finanssitaito Oy

041 501 5290

bjorn@finanssitaito.fi